

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható.

Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Károly-kört 7. sz.
hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek visszatérva.

TARTALOM. Szivarjaink. — Egy czélszerű terv. — Az osztálysorsjáték sorsjegyei. — Vegyesek.

Tisztelt előfizetőink és olvasóink figyelmébe.

Folyó évi november hó 1-től a Dohány-
árusok Közlönye szerkesztőségét és kiadó-
hivatalát:

Budapest VI., Nagy János-utca 1/B. sz. alá
helyeztük át, a hova ezen lapnak szánt
küldemények intézendők.

A kiadóhivatal.

Szivarjaink.

Még sohasem volt egy élvezetet nyújtó
gyártmány feletti ítélet oly megosztott,
mint a m. kir. szivargyártmány fölött.
Míg egyesek szivarjaink jóságát egekig
magasztalják, mások csak szivargyár-
tmányokat találnak jónak. Míg ellen-
kezőleg vannak dohányzók, a kik szivar-
jainkat egyáltalában rossznak tartják.
Különös, hogy ez Ausztriában is úgy van,
azon különbséggel, hogy ott a szegény
osztály panaszkodik a szivarok rossza-
ságáról, a mi egészen természetes, míg
a középosztály s a többi tízezer teljesen
meg van velük elégedve.

Ha az ember a dolog velejére tapint,
akkor látja, hogy ezen dohány válfajok
megítélésénél sok igazságtalanság játszik
közbe, amennyiben egyfelől a képzelődés,
másfelől az ízlés játszik döntő szerepet.
Mindenekelőtt megállapítandó volna, vajjon
azon dohány, a melyből a jó szivar
készül, daczára annak, hogy egy és ugyan-
azon fajékról való, azonos-e azzal. És a
felelet arra az, hogy nem, mert vannak
dohányok, a melyek úgy természetesen,
mint régibb voltára egyformák és mégis az
aroma és a zsiradék vagyis az erősség
és könnyűség dolgában teljesen elütők.

Másodszor a szivarok feldolgozására
szánt dohánynak különféle kezelése és
keverése nagy befolyással van az előírt
szivargyártásra különösen akkor, ha nem
egyforma dohány dolgoztatik fel. De
maga a gyártás maganemében nagy sze-
repet játszik. Volt idő, a mikor a szivar-
ok keményre voltak göngyöltve, hogy
alig lehetett őket szivni, de az égésnél a
hamut megtartották és nem szenesedtek
el és miután keményre voltak göngyöltve,
tovább is tartottak.

Legújabb időben a szivarok csak gyen-
gén vannak csavarva, s némelyek már
nagyon is gyengén. Következésképpen ennek
az, hogy a szivar, a mint meggyújtatik,
lágú lesz és a dohány illetve a dohány-
levelek részben elszenesednek, részben
oly rohamosan égnek, hogy csak úgy
szikrázik; azonkívül az a hátránya, hogy

a szivar kevés ideig tart, miután az
elemzésztési proceszszus gyorsan folyik, de
ami nem ritkán észlelhető, a levelek szét-
foszlanak. Ha a szóban levő szivar anyaga
még olyan jó, a dohányzó mégis rosznak
tartja a szivart. A könnyen gömbölyített szivar-
nak még az a hátránya is van, hogyha
friss, akkor nem jól ég, s többször kell meg-
gyújtani, ha pedig száraz az ily szivar,
akkor meg úgy ég, hogy a dohányzó
hajába s gégéjébe csupa dohánypor száll,
ami természetesen a szivar jóságának rová-
sára megy. A szivarok könnyű göngyölése
onnan eredt, hogy divatba jött a szivar-
ok préselése. Hiába keres az ember indok-
ot arra, hogy miért legyen a préselt
szivar jobb a gömbölyűnél.

Egyik hátránya a könnyen csavart szivar-
nak maga az a körülmény is, hogy
gyöngén van göndölytve, azután, hogy
elvezetési préselés által a főalkatrészt l. i.
a nikotint, amely tulajdonképen a szivar-
nak az ízt adja. Tehát kívánatos volna,
hogy a m. kir. dohányjövődéki igazgató-
ság ezen tapasztalt hátrányok elhárítá-
sáról mindjárt a gyártásnál gondoskod-
jék, hiszen csak egy kísérletet kellene
tenni és a szivarok egyszerűen az előadott
módon gyártani, a minek következménye
az volna, hogy a dohányzók véleményü-
ket nyilvánítanák.

Főleg a Regalitis, Britannica és Trabuco,
ezek azon szivarfajok, melyeknél a jel-
zett hátrány nyilvánul, s e miatt sok a
panasz, pedig ezek az irányadó szivarok.
A gyártmányok különfélesége ebben nem
tesz semmi különbséget, tehát oly körü-
lmény, a mely előbb fenállott. Azelőtt
legalább olyan szivarok voltak találhatóak,
a melyeknél úgy az anyag, mint azok
gyártása kifogástalan volt. Jelenleg ez is
megszűnt, s úgy látszik, hogy az összes
gyártmányok egy kaptafára vannak fel-
dolgozva, de ezen kaptafa bizony nem a
legjobb.

A mint látjuk, ezek oly könnyen el-
hárítható hiányok, melyeket ha el nem
hárítanak, a szivarjaink jó hírnevén csor-
bát ejtenénk.

A fogyasztó nem keresi ezen hiányo-
kat, ő a szivart veszi, szítja s végered-
ményében arra a meggyőződésre jön,
hogy a szivar rosz! De szivarjaink nem
épen oly rosszak. Még valamire kell
figyelmeztetnünk, a mi a szivaroknak, szivar-
kának, s dohánynak többet árt, mint
a mennyi a rosz gyártás okozni képes
és ez a szivaroknak beraktározása a
dohányraktárakba s azoknak a vezető
hivatalnokok általi kiszolgáltatása.

Már többször hangoztattuk, hogy a
dohányraktárak nem tartják be pontosan
az előírt szabályokat s protekciókat az

által látszanak, gyakorolni hogy a meg-
rendelőnek kívánságára a legújabb keletű
gyártmányokat kiszolgálják. Ez ép olyan
esztelen, mint a szivarokra káros eljárás,
a mennyiben a kiszolgált szivar jó nem
lehet, mert még fiatal, ki nem forrt ép
úgy, mint a régen fekvő sem lehet már
jó, mert régi. Még a szivarkáknál és
pipadohányoknál is található nem ritkán
különféle időben gyártott áruk, melyek
megfoghatatlan módon a dohánytőzsdék-
ben árutalnak. Mi azt ajánlanók, hogy a
dohányraktáraknak szigorú kötelességévé
kellene tenni, miként az árut abban a
sorrendben szolgáltatassák ki, a milyen
sorrendben a raktárba érkeztek s eltekint-
senek attól, hogy a megrendelő azt az árut
kapja, a melyet kíván, tehát magukat e
tekintetben befolyásolni s protekciózt
gyakorolni ne engedjék. Hogy ha ez így
fog történni, akkor a dohánygyártózsérek
bizonyosan megkapják azt a jobb anyagot,
a mely csak kapható; ha nem, akkor oly
zürzavar támad az elárúsítás kezelésénél,
a milyen épen most észlelhető.

Csak tessék a különféle dohányárudák-
ban egy kis vizsgálatot tartani s elképedve
fogják tapasztalni, hogy a gyártmányok
keltőkre nézve mindenütt elütők lesznek.
Sőt nem ritka, hogy az egy és ugyan-
azon dobozban oly szivarok találhatóak,
a melyek különböző időben s nem egy
gyárban lettek előállítva.

Ez nagyon káros dolog; hogy ez pedig
tényleg lehetséges, csak azt bizonyítja,
hogy a szivaroknak kiszolgáltatása nem
a kívánt módon történik. Ennek követ-
kezményei csak akkor mutatkoznak, hogy
ha szivarjaink minőségéről hallunk véle-
ményt, mely esetben is nem a fogyasztó-
nak áll érdekében kérdezni, vajjon a
dohányraktárak szabályszerűen járnak-e
el vagy sem.

Egy czélszerű terv.

A fő- és székvárosunk folyton növekedő
terjeszkedésénél fogva, nagyon kapóra jönne
oly javaslat, a melynek az volna a czéje,
hogy egy a közönségnek, mint az elárúsítók-
nak kényelmet és időt és az államkincstárnak
pedig egy tekintélyes kiadási összeget megtakarítson.
Köz tudomású dolog, hogy mindazon
dohányárusok, a kik bélyegjegyek és váltó-
úrlapok eladásával foglalkoznak, azok meg-
rendelése végett a fővárműhelyben létező köz-
ponti bélyegraktárhoz vannak utalva. Hogy
ez mily nehézségeket okoz a forgalomra és
hogy ezen kényelmetlen kiszolgáltatás mily
rendetlenséget szül az elárúsítás kezelésénél,
onnan lehet leginkább észrevenni, hogy a
szétszórtan távol körutakon s utcákon létező
dohányárusoknál csak ritkán lehet a szabály-

szérien előírt készletet találni. Még a legszigorúbb igények között sem következethető, hogy a dohányárusok, a kiknek egy jelentékeny bélyegjegye elfogyott, maguknak azt a fardságot vegyék, egy félnapot azért felüldözni, hogy egy pár forintnyi bélyegjegyet beszeressenek.

A bélyegjegyek elárúsítása ugy van szervezve, hogy sohasem nyom a latban az, vajjon az árus mennyi pénzt fektet be ezen üzletágba. Előfordul nagyon könnyen, naponta, sőt óránként, hogy a bélyegárus tizszer akkora készlettel rendelkezik, a mint neki előírva van és mégis előfordul, hogy ép oly bélyegjegyet, a mely hetek óta nem kerestett, egyszerre kell egy vevőnek eladni. A mi a magános embert illeti, a ki egy okmányt, egy számlát vagy bizonyítványt a megfelelő bélyeggel akarja ellátni, annak nagyon közömbös, hogy a bélyegárus mily körülmények között kapja a bélyeganyagot. Ő csak követeli őket s ime nem kaphatja, mert kifogyott az árus készlete. Szalad egyik utcából a másikba és épen ezért a bélyegjegyet nem kaphatja, mire oly sürgős szüksége van.

Végre nem marad egyéb hátra, mint kocsit fogadni, utána járni s addig az okmány kiállítását elhalasztani, míg a szükséges jegyet meg nem kapta. Ilyen körülmények között nem lehet esodálni, hogy évente oly sok bélyeg-lelet lesz felvéve, de még rosszabb az az eset, a mikor a bélyegesonkítások, a melyek nem egy megvetendő összeg pénz képviselnek, ki nem puhatolhatók. Ezen kalambitáknak utját vágni nézetünk szerint csak egyetlenegy mód volna, a mely alkalmas lenne ennek elejét venni s ez az elárúsítás decentralizálása akként, hogy a dohány-nagytözsérek látják el az összes kisértéseket bélyeggel és váltóürlappal. A mi számításunk szerint azon költségek, melyek ilyforma kezelésnek behozatalával járnának, fedezetüket abban nyernék, hogy a bélyegraktár, a melynek ugy sineg gyakorlati ügyköre, annak fenntartásával járó tiszti fizetés, lakpénz és nyugdíj egyszerűen beszűkítették. Az a provisió, melyet a dohánynagyárusoknak a bélyegjegyek és váltóürlapok illetően kiszolgáltatásért adni kellene, lehetne nagyon szerény s semmi esetben sem tehetne ki az összprovisió oly nagy összeget, mint a milyent a jelenlegi összeg tesz. De ezáltal még arról a körülményről is meg kell emlékeznünk, hogy a bélyegraktár egyáltalán nem alkalmas az elárúsítást előmozdítani, hanem épen ellenkezőleg a bevételt csökkenti.

Ép ugy, a mint a dohányraktár a szabályokat szigorúan betartja, a mennyiben az árut csak bizonyos meghatározott napokon a dohánynagyárusoknak kiszolgálja, ugy tesz a bélyegraktár is, ellefejtve, hogy itt nem szivarról s dohányról van szó, a melyet utóvégre nélkülözni lehet, ha muszáj, hanem egy törvényes adó lerovásáról, a mely minden perczen le is róható. Így kellene annak legalább lennie! De mit jelenten az, hogy ha egy tözsérnek szüksége van bélyegjegyekre s nem kaphatja, mivel ilyeneket tegnap vagy tegnapelőtt kapta, vagy épen a hónap első vagy utolsó napja van, a mely napokon természetesen a megrendelés nem eszközöltetik. Hogy ha itt a tisztviselők rendes fizetése, nyugdíjak és kegydíjak kifizetéséről volna szó, ezt értenők, de hogy jön egy adózó ahhoz, hogy akkor, midőn adótartozását leróvíni akarja, Pontius-Pilátushoz kell, hogy szaladjon, hogy végre pénztől megszabaduljon. Sajnos, hogy a véleményem még mindig az, hogy nem a tisztviselők vannak a közönségért, hanem a közönség a tisztviselőkért.

Hogy ha a tisztviselő uraknak hónaponként munkájuk elvégzésére bizonyos napokra szükségük van, ezen időben kellene őket párhuzamosan felállítandó hivatal által helyettesíteni, nehogy a közönség és az elárúsítók ezen idővesztés miatt szenvedjenek. Ezeket mindenképen lehetne az általunk vázolt terv által előadni s megváltoztatni, miért is annak elfogadását melegen ajánljuk.

Az osztálysorsjáték sorsjegyei.

Az osztálysorsjáték-részvénytársaság, a mely a magyar királyi kormánytól a sorsjegyek elárúsítási jogát megszerelte s ugylátszik igen jó üzletet csinál, indítatva érzi magát egy évi fenállása után, a részvénytökök megszorítását, mi ezélel a közgyűlést összehívta. Mi ugy hisszük, hogy a részvénytököknek megszorítása a sorsjegyek megszorítását előzolja, a mennyiben az üzlet várakozáson felül jól virágzik, és a részvénytársaság jogsítva van a kormánytól kötött szerződése értelmében, a sorsjegyek számát esetleg 20000 darabmal megszorítani.

Mielőtt ezen eshetőség beállna, a sorsjegyelárúsítók érdekeinek megóvása ezélel a magyar királyi pénzügy-minisztériumot figyelmessé akarjuk tenni, hogy ezen esetben a sorsjegyelárúsítók nagyon károsodni fognának, hogy ha a minisztérium a sorsjegyek elárúsítása tekintetében magának oly intézkedések megtételét nem biztosította, a melyek alkalmasak az állampolgároknak, nevezetesen pedig a dohánytözsérekre a sorsjegyek elárúsítását bízni, vagy legalább is e tekintetben befolyását érvényesíteni.

Ez nem kiesnyelendő dolog, a miről szólanunk. A magyar állam feljogosít egy részvénytársaságot oly üzlet lebonyolítására, a mely annak egy év leforgása alatt oly kamatozat hozott, hogy ezen fiatal üzletnek részvényei, melyek külföldön vannak elhelyezve, még egyszer oly magas árat értek el, a milyennel kibocsátattak. Ezen haszon, a melyet belföldön a külföldiek és külföldön szintén a külföldiek vágának zsebre, egy 1/3 részben a belföldi pénzből s így abból a pénzből ered, melyet szegény s gazdag egyaránt a játék ördögének áldoz. Hát a magyar állampolgár saját hazájában ne részesüljön abban a kedvezményben, hogy sorsjegy elárúsítást közvetítsen, s azok eladásából eredő kis provizióra számot ne tarthasson?

Azon ürügy alatt, hogy mi ezen üzletet nem ismerjük s vezetői nem tudjuk, a főelárúsítást Németországból bevándorolt kereskedőkre bízták s ezek, ugylátszik, jól is kezdik már magukat itt érezni. Mi kételkedünk, vajjon más országban csupa superloyalitásból megtünnék ez.

A kis lottónak beszűkítésével sok magas s alarendelt rangu hivatalnok nyugdíjaztatott az államkincstár megerősítésére, a mi teljesen fölösleges volt, mert az osztálysorsjáték-részvénytársaságot kellett volna kötelezni arra, hogy német alkalmazottak helyett, a kik bár magyar neveket viselnek, derék és képzett magyar tisztviselőket alkalmazzon. De ez a multba tartozik s ezen ma már változtatni nem lehet.

Egészen másképen áll a dolog a 20 százalékkal megszorítandó sorsjegyekkel, a melynek véglegesítését a m. k. pénzügyminisztérium hivatala van szentesíteni. Azért akarunk már ma, mielőtt a sorsjegyek szaporításáról mint befejezett dologról beszélni lehetne, a pénzügyminiszter ur ó Excellenciájának az elárúsítók kérelmét bemutatni, a mely oda irányul, hogy ha netán a sorsjegyzaporítás csakugyan bekövetkeznék, a sorsjegy elárúsításával kizárólag s csak oly magyar embereket megbízni méltóztatassék, a kik a magyar államkincstár szolgálatában állanak. A mi meggyőződésünk szerint nem volna megengedhető, hogy ezen sorsjegyek kibocsátásánál oly német kereskedők is a sorsjegyek elárúsításával megbízassanak, a kik csak pár éve ide letelepedtek.

Továbbá ez alkalommal a magyar királyi pénzügyminisztériumhoz azon kérdést intézzük, hogy mi történéjk azon nyereségyösszegek-

kel, a melyek nem lettek felvéve, befolyának-e ezen fel nem vett nyereségek az állampénztárba, vagy mint extrahaszon a részvénytársaság pénztárba? Választ kérjük.

Vegyesek.

A budapesti dohány- és szivar-különlegességi áruda a váci-utczában. mely eddig tudvalevőleg Mayer és Véri czég vezetése alatt állott, november hó 1. óta Abonyi és Magyar czég tulajdonába ment át. A különlegességi áruda új tulajdonosai Szikszay pénzügyi titkár ur felügyelete alatt máris átvették a régi czég összes dohány- és szivarkészletét. A dohány- és szivar-különlegességi áruda üzleti helyisége természetesen ugyanazon a helyen, a váci-utczában, tovább is megmarad, a hol eddig volt.

Mint hogy a dohány- és szivar-különlegességi áruda a székesfővárosban ugyszólván a magyar kir. dohányjövődék büszke kirakatát képezi, mivel hogy ezen különlegességi áruda dohányjövődéiknek képességi erejét az ott áruba bocsátott finom szivarnemek által mutatathatja be, de máskülönbön a figyelem azért is ide irányul, mert helyen oly szivarnemek bocsátatnak áruba, melyeket a dohányzó közönség legjobb rétege szokott fogyasztani. A midőn tehát abbeli óhajunknak adunk kifejezést, hogy az új czég az említett dolgokat tartsa szem előtt, egyszersmind meg vagyunk győződve arról, miszerint az új czég tulajdonosai minden törekvésüket oda fogják irányítani, hogy mindig dus készlet és pontos kiszolgálás által a nagy közönség meglegedését és bizalmát csakhamar meg fogják nyerni. Végre azt hisszük, hogy Abonyi és Magyar urak abbeli feltevésünkben is megerősíteni fognak bennünket, hogy új üzletükben a modern és előrehaladt szellem mint eddig, tovább is fog érvényesülni, ugy mint azt a m. k. dohányjövődék, valamint a nagy közönség joggal kívánhatja.

A közönség köréből.

Magyar királyi dohány és szivar különlegességi áruda.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a **Nagyméltóságú m. k. pénzügyminisztérium** megbízásából mai naptól fogva a

IV. Váci-utca 18. sz. a. levő M. k. dohány- és szivarkülönlegességi áruda

készletét átvették. — Kiváló figyelmünk oda fog irányulni, hogy a t. vevők meglegedését **előszékeny kiszolgálás** és dus választék által minden tekintetben kielégítsük. Ugyane helyen bírnak vagyunk megemlíteni, hogy különlegességi árudánkkal kapcsolatban az **általános forgalomban levő (kia tozs.) közönséges dohány- és szivarnemeket**

nagy választékban, továbbá okmánybéllyeg, váltóürlap és postajegyeket fogunk nagy készletben tartani. Midőn még b. figyelmüket arra akarjuk felhívni, hogy a czimünkkel ellátott zarszalagos, kézkedvelt

legfinomabb francia Houblon-szivarkahelyek elárúsítói mi leszünk s továbbá, hogy a legkitünőbb minőségű **eredeti**

angol és francia szivar- és dohányzasi kellekek, u. m.: eredeti francia hüvelyek és papírok, első minőségű valódi borostyan os elefántcsont szivar- és szivarka-sziplák, közkedveltségű Ernhoffer-féle meggyfa-sziplák, teljesen felszerelt esibukok, magyar tajtölcsipák,

eredeti angol Peterson-pipák, valamint legszebb kivitelű arany, ezüst és bór szivar- és szivarkatartók, ugyszintén gyufatartók, továbbá alkalmi ajándékok leginkább megfelelő, díszes kiállítású, dohányzási kellekekkel felszerelt, izléses korakában elhelyezett

szivar-kollekciókat fogunk raktáron tartani.

Maradunk kiváló tisztelettel

Abonyi és Magyar

m. kir. dohány- és szivarkülönlegességi árudaja.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Unsere Zigarren. — Ein praktischer Vorschlag. — Vermischtes

An unsere geschätzten Abonnenten und Leser.

Vom 1. November d. J. ab befindet sich die Redaktion, sowie auch die Administration dieses Blattes:

Budapest, VI., Nagy János-utca 1.B,

wohin sämmtliche für das Blatt bestimmte Sendungen zu richten sind.

Die Administration
des

„Dohányárusok Közlönye“.

Unsere Zigarren.

Noch niemals war das Urtheil über ein für den Genuss bestimmtes Fabrikations-Produkt ein solch getheiltes, als bei der k. u. Regie-Zigarre. Während die Einen unsere Zigarren bis in den Himmel loben, die Anderen nur ausnahmsweise Sorten für gut befinden, gibt es einen immerhin sehr grossen Theil der Zigarren-Consumenten, welche dieselben durchwegs für schlecht befinden. Merkwürdigerweise ist dieselbe Erscheinung auch in Oesterreich sichtbar, nur mit dem Unterschiede, dass dort die ärmere Bevölkerung über ihre Zigarren klagt, was ganz natürlich ist, der Mittelstand und die oberen Zehntausend jedoch vollständig mit dem Dar-gebotenen zufrieden sind.

Geht man der Sache auf den Grund, dann findet man bald, dass bei Beurtheilung dieser Tabak-Fabrikate sehr viel Ungerechtigkeit, sowie auf der anderen Seite sehr viel Einbildung, sowie auch der Geschmack dabei seine Hand im Spiele hat. Vorerst kommt es darauf an, ob der Tabak, trotzdem dieser aus ein und derselben Gegend stammt, dessen Zigarre gelobt wird, vollständig ähnlich sein kann. Und diese Frage ist entschieden mit Nein zu beantworten, nachdem es Tabake gibt, deren Provenienz und Alter vollständig gleich sind und die gleichwohl einen fast ungläublichen Unterschied hinsichtlich ihres Aromas, ihres Fettstoffes aufweisen, daher der Stärke oder Milde nach grundverschieden sind.

Zweitens ist es die Verschiedenheit in der Behandlung des Tabaks bis zu dessen Verarbeitung, welche für die zukünftige Zigarre eine Rolle spielt und nicht in letzter Reihe die Mischung der Tabake, welche, obgleich die Sorten, welche zu dieser Mischung vorgeschrieben sind und verbraucht werden, dennoch nicht immer die gleichen sind. Aber auch die Fabrikation an und für sich spielt dabei eine hochwichtige Rolle. Da gab es vor Zeiten Zigarren, die so fest gewickelt waren, dass man dieselben nur schwer rauchen konnte, die aber bei dem Brande immerhin die Asche hielten, nicht kohlten und weil sie fest gewickelt waren, nebenbei auch länger anhielten. Neuestens werden die

Zigarren nur leicht gewickelt und sogar manche viel zu leicht. Die Folge davon ist, dass nach Anzünden derselben die Zigarre weich wird, der Tabak, beziehungsweise die in Brand gerathenen Blätter theils verkohlen, theils so intensiv verbrennen, dass die Funken umherfliegen; ausserdem dauert der Genuss einer solchen Zigarre nur sehr kurze Zeit, da der Vernichtungsprozess sich allzurasch abwickelt, wenn nicht gar, wie es auch häufig vorkommt, die Zigarre selbst sich verblättert. Mag nun das Material einer solchen Zigarre noch so gut sein, der Raucher hält sie mit Recht für schlecht. Auch besitzt eine solche zu leicht gewickelte Zigarre noch die Nachtheile, dass sie, wenn frisch geraucht, einigemal angezündet werden muss, bis sie brennt, und wenn sie dagegen trocken verwendet wird, erhält der Raucher eine ganze Menge Tabakstaub im Mund und Hals, so dass ebenfalls von einer guten Zigarre nicht gesprochen werden kann. Die Methode, die Zigarren leicht zu wickeln, entstand durch die ganz ungerechtfertigte Mode, die Zigarren zu pressen. Man sucht vergebens nach einem Grund, warum eine gepresste Zigarre besser sein soll als eine runde. Einmal hat sie den Nachtheil der zu leicht gewickelten, dann aber auch verliert sie selbst bei dem leisesten Druck durch das Pressen ihren Hauptbestandtheil, nämlich das Nikotin, welches ihr eigentlich den Geschmack verleihen soll. Es wäre zu wünschen, dass die k. u. Tabak-Regie diesen Mangel in der Fabrikation insoferne abhelfen würde, als es doch nur auf einen Versuch ankommen dürfte, einen Theil der Zigarren vorläufig in der von uns geschilderten Weise zu fabriziren, worauf die Meinung der Raucher recht deutlich zu Tage treten dürfte.

Hauptsächlich sind es die Sorten Regalita, Britannia und Tabuco, denen diese Fehler anhaften und über die schon aus dem Grunde viel geklagt wird, weil es so ziemlich die massgebendsten Sorten sind. Die Verschiedenheit der Fabrikate macht hierin keinen Unterschied, ein Umstand, der früher dennoch vorhanden war. Früher konnte man zumindest unter den Fabrikaten auch solche finden, die tadellos in Bezug des Materials, tadellos auch in Hinsicht der Fabrikation waren. Gegenwärtig hat auch das aufgehört und es scheint, dass sämmtliche Fabrikate nach einer Schablone angefertigt werden, doch ist diese Schablone eben nicht die beste.

Wie man sieht, sind es leicht änderungsfähige Mängel, welche unseren Zigarren anhaften, und wäre es schade um den guten Ruf unserer Tabakprodukte, wenn diese nicht beseitigt werden sollten. Der Konsument sucht diese Mängel nicht auf, er kauft, raucht und fasst sein Urtheil in einem Aussprache zusammen und dieser heisst: schlecht! Das sind aber unsere Zigarren nicht ganz.

Noch haben wir auf Etwas aufmerksam zu machen, was den Zigarren, Zigaretten und Tabaken mehrschadet, als eine schlechte Fabrikation dies vermöchte; und das ist die Einlagerung der Fabrikate in den Tabak-Magazinen und die Ausfolgung derselben durch die Leiter dieser Aemter.

Des Oefteren haben wir schon erwähnt, dass die Tabak-Magazine sich nicht immer genau nach den Vorschriften halten und insoferne Protektion zu üben scheinen, als sie Zigarren jüngeren Datums über Wunsch der Ausfassenden verabfolgen. Das ist ebenso widersinnig, als für die Güte der Zigarren nachtheilig, zumal dann weder die ausgefolgte Zigarre gut ist, weil sie zu jung ist, noch die lagernde Zigarre, welche zu alt wird. Selbst bei Zigaretten und Tabaken findet man nicht selten die verschiedenen Altersunterschiede in einer geradezu sonderbaren Weise in den Trafiken verausgabt. Wir würden empfehlen, dass es den Tabak-Magazinen zur strengsten Pflicht gemacht wird, dass dieselben die Waaren nur so ausfolgen, wie sie im Tabak-Magazin einlaufen, und dass dieselben keinerlei Einfluss darauf ausüben sollen, ein oder das andere Fabrikat zu protegiren, beziehungsweise dem Fassenden das zu geben, was er wünscht. Wenn dies geschieht, da wird jeder Grosstrafikant betheiligt daran sein, wenn wirklich etwas Besseres erhältlich ist; geschieht dies nicht, dann entsteht ein solcher Wirrwarr in der Handhabung des Verschleisses, wie er eben derzeit vorhanden ist. Man versuche einmal, in den verschiedenen Trafiken Umschau zu halten, und staunend wird man gewahr werden, dass es in Bezug der Fabrikate und deren Alter überall etwas Anderes gibt. Ja, nicht selten kann man in einer und derselben Schachtel Zigarren finden, welche in verschiedenen Zeitperioden angefertigt und in verschiedenen Fabriken erzeugt wurden.

Das ist sehr schlimm, und die Thatsache, dass solches möglich ist, beweist es, dass die Verausgabung der Sorten nicht in der zu wünschenden Weise vorgenommen wird. Die Folgen davon werden sichtbar, wenn man über die Qualität unserer Zigarren ein Urtheil abgeben hört, zumal auch es hier nicht Sache des Konsumenten ist, zu fragen, ob die Tabak-Magazine vorschriftsmässig verfahren oder nicht.

Ein praktischer Vorschlag.

Bei der täglich zunehmenden Ausbreitung, deren sich das Territorium der Hauptstadt erfreut, dürfte ein Vorschlag willkommen sein, welcher die Absicht verfolgt, sowohl dem Publikum, wie auch den Verschleissern Bequemlichkeit und Zeit, dem Staatsschatze selber aber ein namhaftes Sümmechen an Kosten zu ersparen.

Bekanntlich sind sämtliche Verschleisser der Hauptstadt, welche Stempelmarken und Wechselblankette verkaufen, zur Fassung im Hauptzollamte angewiesen. Wie sehr dies den Verkehr hemmt, wie sehr diese unbecome Fassungsart dazu beiträgt, in der Handhabung des Verschleisses Ordnungswidrigkeiten obwalten zu lassen, kann am besten daraus gesehen werden, dass die Verschleisser in den entlegeneren Strassen und Gassen nur sehr selten in der Lage sind, ihr Lager stets komplett, gemäss der Vorschrift, feilzuhalten.

Man kann es übrigens selbst bei den strengsten Anforderungen nicht verlangen, dass ein Verschleisser, dem ein geringfügiger Artikel gerade ausgeht, sich der Mühe unterziehe, einen halben Tag zu opfern, um Stempelmarken im Werthe einiger Gulden auszufassen. Der Verschleiss der Stempelmarken ist eben derart geartet, dass es dabei niemals darauf ankommt, wieviel Geld der Verschleisser in das Geschäft investirt. Es kann sehr leicht vorkommen und täglich und stündlich ereignet es sich auch, dass ein Verschleisser ein zehnfach grösseres Lager unterhält, als ihm vorgeschrieben ist, und dieses gleichwohl eine Sorte, die wochenlang gar nicht verlangt wird, vollständig an eine Kunde ausverkauft. Was den Privaten betrifft, welcher gerade ein Dokument, eine Rechnung, eine Urkunde mit der Stempelsteuer zu versehen hat, kann es diesem vollständig gleich sein, unter welchen Verhältnissen der Verschleisser seine Stempelmarken ausfasst. Er verlangt sie mit Recht, doch sie sind nicht da! Er läuft Gasse auf, Gasse ab und erhält gerade jenen Artikel nicht, den er so dringend benöthigt. Schliesslich muss er sich dazu bequemen, einen Wagen zu nehmen und umherzufahren, oder muss das Ausstellen des Dokumentes insolange verschieben, bis er das Gewünschte erhält.

Unter solchen Umständen darf es nicht Wunder nehmen, wenn es jährlich eine Menge Stempelbefunde aufzunehmen gilt, noch schlimmer aber in solchen Fällen, wo diese Gefällsübertretungen nicht erürbar sind und diese dürften kein geringes Sümmechen ausmachen.

Dieser Kalamität entgegenzutreten, gibt es unseres Erachtens nach nur ein einziges Mittel, welches geeignet wäre, Abhilfe zu schaffen, und das ist die Dezentralisirung des

Verschleisses in der Weise, dass die Grosstrafikanten den Verschleiss für sämtliche Kleintrafikanten übernehmen. Unserer Berechnung nach erscheinen die Kosten, welche diese Art der Manipulation ausmachen würde, reichlich hereingebracht durch das Auflaffen des Stempel-Magazins, welches Mieth-, Beamtengehälter und deren Pensionen, Diener und deren Pensionen beansprucht und trotz alledem keinen praktischen Wirkungskreis besitzt. Die dem Grosstrafikanten für den Vertrieb der Stempelmarken und Wechselblankette zu gewährende Provision könnte ja eine sehr geringe sein und in keinem Falle kann die Gesamtprovision auch nur annähernd das ausmachen, was die dormaligen Kosten betragen.

Wir haben aber auch noch ausserdem des Umstandes zu erwähnen, wonach das Stempel-Magazin keineswegs zur Unterstützung des Verschleisses, vielmehr, nach unserer Auffassung, zur Verringerung der Einnahmen sehr viel beiträgt. Sowie das Tabak-Magazin eine strikte Vorschrift einhält und befolgt, wonach dieses nur an bestimmten Tagen Waaren an die Grosstrafikanten verabfolgt, so thut es auch das Stempel-Magazin und vergisst ganz darauf, dass es sich hier nicht um Tabak und Zigarren handelt, die man schliesslich entbehren kann, wenn man muss, sondern um eine gesetzliche Steuer, die zu leisten ist, und die zu jeder Stunde auch geleistet werden kann. Was soll es aber heissen, wenn ein Verschleisser heute Stempelmarken braucht und darum keine erhält, weil er gestern oder vorgestern bereits solche erhielt, oder weil gerade der Erste oder der Letzte des Monats ist, an welchen Tagen abermals nichts verabfolgt wird. Wir würden es verstehen, wenn es sich um die Auszahlung von Pensionen oder Gnadengehältern, ja sogar der Gage für Beamte handeln würde; allein wie kommt der Steuerzahler dazu, dass er, um seine Steuer entrichten zu können, vom Pontius zum Pilatus laufen muss, um endlich sein Geld los zu werden.

Leider vernimmt man bei uns noch immer, dass das Publikum für die Beamten und nicht diese fürs Publikum da sind. Wenn die Herren einige Tage im Monate für sich zu thun haben, so müssten sie eben in dieser Zeit durch ein mit diesem parallel laufendes provisorisches Amt ersetzt werden. Das Publi-

kum aber und die Verschleisser dürfen für diesen Zeitaufwand nicht büssen.

Das Alles würde durch den von uns erwähnten Vorschlag gründlich beseitigt und geändert werden, und wir empfehlen denselben wärmstens zur Annahme.

Vermischtes.

Die neuerbesserten Zigarren-Automaten dürften in einigen Tagen hier eintreffen und werden dieselben abermals in der Franzstädter Tabak-Fabrik untergebracht, um einer Prüfungs-Kommission vorgestellt zu werden. Diesmal haben wir es mit einem Automaten zu thun, an welchem auch nicht das geringste Fehlerchen entdeckt werden kann, und wenn wir einer, von ganz unbetheiligter, privater Seite uns zugekommenen Korrespondenz glauben dürfen, so funktioniert der neue Automat in geradezu verblüffend ausgezeichneter Weise. Wir, für unseren Theil, möchten nur wünschen, dass diese Automaten-Angelegenheit je früher erledigt werde, damit endlich die so vielfach ventilirte Frage der Sonntagsruhe keine Frage mehr, sondern zur Thatsache werden könne.

Die hauptstädtische Spezialitäten-Niederlage in der Waitznergasse, bisher von der Firma *Mayer & Véri* geführt, geht am 1. November in den Besitz der Herren *Abonyi & Magyari* über, und haben die neuen Spezialitäten-Verleger, gemäss Usus, die Vorräthe der Firma *Mayer & Véri* unter Intervention des Finanz-Sekretärs *Szikszay* bereits übernommen. Das Verkaufslokal bleibt unverändert an selber Stelle, wo das frühere bestand.

Da das Spezialitäten-Tabak- und Zigarren-Geschäft in der Hauptstadt, gleichsam das Auslagestückchen der k. u. Tabak-Regie bilden soll, da dasselbe über die Leistungsfähigkeit unseres Tabakmonopols schon aus dem Grunde beachtenswerth ist, weil hier Zigarren zum Verschleiss gelangen, welche für die besten Kreise der Raucherwelt berechnet sind, so erscheint es nur als ein billiger Wunsch, wenn die neue Firma sich dessen bewusst sein wird und sowohl hinsichtlich ihrer eigenen Leistungsfähigkeit, wie auch in Hinsicht der Bedienung, das Vollkommenste bieten wird. Wir zweifeln nicht daran, dass dies auch der Fall sein wird, und dass in dem neuen Etablissement jener moderne und fortschrittliche Geist sichtbar sein wird, den sowohl die k. u. Tabak-Regie, wie auch das Publikum mit Recht beanspruchen kann.

Hilfsredakteur: Ferdinand Heitai.

 Nagy- és kistőzsdék figyelmébe!

POJATZI FL. ÉS TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai **Deutsch-Landsbergben** (Graz mellett)

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufa-gyártmányaikat, és pedig úgy kenes-, mint különösen **szalon-gyufájokat**.

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millennium-gyufa,

Magyar korona-svédgyufa,

Magyar honvédszobor-gyufa,

Krokodil-gyufa és

Magyar Imperial-gyufa

elegáns kerek dobozokba esomagolva, melyek kiváló magyar államférfiak arcképeivel díszítvék.

Rips-gyufa dobozokban és esomagokban kapható.

Kérjük szives rendeléseiket közvetlenül **Deutsch-Landsbergbe** intézni. A legolcsóbb ártételeket tartalmazó árjegyzékünkkel szívesen szolgálunk. — **Budapest és közvetlen környéke részére VII., Rombach-utca 8. szám alatt van raktárunk.**

Pojatzi Fl. és Társa

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyára

DEUTSCH-LANDSBERGBEN Graz mellett.